

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lapis Philosophicus, Et Aurum Potabile, Eleemosyna

Foullon, Jean E.

Leodii, 1667

IV. De quibus bonis facienda eleemosyna? De quinis, id est universis: quia nostra omnia emit Christus, qui nosmet emit pretio magno, & redemit quinque siclis vulnerum suorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51728)

CAPUT IV.

*De quibus bonis facienda
eleemosyna?*

BONORUM genera quinque sunt, quibus ad subsidia pauperum uti vel debet liberalitas, vel potest: numquam immemor liberalissimi Redemptoris, qui nos emit a pretio magno, sanguine suo, & sibi nostrae utique omnia simul nobiscum mancipavit. Primum, illi fini, locum obtinent, quæ bona pauperum dicuntur, & velut in Christi pectore recondita sunt, ibique, in ipsa fornace caritatis, ad obryzam

1. Cor. 6.

purgantur: deinde, Ecclesiastica, in manum Christi dextram; publica in sinistram deposita: denique ad despota, seu domini nullius, ad dextrum pedem, privata cujusque ad sinistram collocata. Omnia de Christi vulneribus pretium Lapidis philosophici sumētia, & Auri potabilis miraculum, si rectē ad indigentium subsidia conferantur.

II. *Christo maxime cordo sunt bona pauperum canonica.* Pauperum bona communia, quāam cara Christo sint; vel ex ipsa legum sacrarum, & civilium, à Christianis Principibus ac Pontificibus latarum, consensione licet intelligere. Ex illis certē Andreas Tiraquellus, celebris Jurisconsultus, sexaginta supra centum prærogativas causarum piarum numerat, ex jure non canonico solum, sed civili: quarum causarum ex primas jure

utroque obtinent, quæ ad egen-
tium spectant subsidium. ^a Ut, si
quis generatim testamentum con-
diderit, legatúmve scripserit ad
causas pias: in pauperiorum gra-
tiam conditum, scriptúmve cen-
seatur, quia paupertati favendum
esse Cæsares censuere. Pontifex
item Gelasius, cum in quaternas
partes divisionem reddituum ^b Ec-
clesiasticorum faceret, tertiam
pauperibus adscripsit, fabricæ seu
instaurationi factorum tectorum
quartam: aliquid pro merito tri-
buens servando domûs divinæ de-
cori, sed plus sublevandæ pauper-
tati. ^c Imò D. Ambrosius non du-
bitat egestatis extremæ subsidiis
impendere calices ipsos sacros:
quia caritati, in ejusmodi rerum
articulis, succurrere & auxiliari
debet

^a Auth. de Eccl. tit. c. 9. ^b c. Aurum, 12. q. 2.
^c l. 2. Off. c. 38.

debet religio; nec verò religionis officium ullum Deo gratius est, quàm exolutio debitæ caritatis.

III.

*Quando ea in
alios usus ver-
tere liceat.*

Bonorum autem, quæ communiter ege-
norum nomine possi-
dentur, tot sunt genera, quot
egestatis: nosocomia, leprodochia,
gerontotrophia, xenodochia, mon-
tes pietatis, statî ad vestes, cibos,
aliaque in pauperes vel domesti-
cos vel externos distribuenda, re-
ditus. Isthæc in alios, quàm in-
stituta sunt, usus convertere nefas
est: nisi caritas & justitia patian-
tur impèdi, vel altioris ordinis uti-
litati spirituali, quæ meliorem vitã
ipiorum etiam pauperum spectet;
vel communiore, ad ipsos etiam
pauperes pertinenti, necessitati,
tamquam in magno reipublicæ pe-
riculo aut damno.

IV. *Sacrilegium ne-
fas est, aliter de
illis statueret.*

Extra istos majoris utilitatis, aut communis necessitatis casus, qui de bonis pauperum aliò quidpiam detorserit, de sacrilego furto tenebitur. ^a Itaque peccabit primum, quisquis, sibi indigentie non conscius, rem pauperum acceperit. Deinde, prævaricabuntur bonorum istorum administratores, quæstorésve, qui stipendiis legitimis labori suo admensis non contenti, de fundorum elocationibus, aut permutationibus, vel negotiationibus, quæstum facient, cum damno aut incommodo dominorum, id est pauperum, quibus annui fructus pravis istis artibus sæpè minuuntur. Prætereà, plurimum, meâ quidem sententiâ, aberrabunt, & piis fundatorum mentibus ac Manibus adversabuntur,

^a *Con. Trid. sess. 25. de refor. c. 8.*

tur, qui eas quæsturas vendent, & venditionis pretium in usus suos, non pauperum, vertent: cùm enim quæstura sit de pauperum bonis, fructus inde existens eorum itidem esse debet, nec poma cedere aliis æquum est, quàm quibus pomus tota conceditur. Denique, graviter admodum impingunt, qui bona illa negligenter curant, & qui supervacuis officiis, conviviis, sumptibus onerant: quantò magis, qui vel dilapidant, vel invadunt?

V.
*Instituta istius
 modi sacrilegii
 supplicia.* Hisce sacrilegis latro-
 nibus paullo acerbius
 hodie, opinor, suppli-
 cium sanciretur, quam Avantii o-
 lim nobiles tulere, Hugone Petra-
 pontio Præsule, ^a sæculi decimi
 tertii anno tertio supra vicesimum:
 coacti, ob exustum Lantinese

D 4

Cor-

^a Comp. Hist. Leod.

Cornelimontanę domûs prædium,
 à porta Valburgia ad templum
 Cornelimontanum nudis pedibus
 incedere, deducantibus eodem ha-
 bitu consanguineis nobilibus cen-
 tum : iussi item de damnis facere
 satis, & cavere in posterum, fide
 iubentibus equitibus duodecim.
 Longè certè horribilius à Deo
 supplicium iis expectandum est,
 qui damna pauperum rebus illata
 non sarciant : quale subière apud
 Petrum Damianum, & Baronium,
 * familiæ nobilis equites, ad æter-
 nos ignes damnati longâ hæredum
 decem ferie, ob prædia quædam
 D. Stephani Metensis, quorum
 eo ævo fructus partim pauperibus
 debebantur, occupata.

Ad

* Epist. 3. An. 1056.

VII.

*Pauperibus te-
stamento lega-
torum fraudan-
do execranda,
& puni-
ta di-
vinitus.*

Ad bona pauperum
pertinent, quæ iis ge-
neratim testamento le-
gantur : quæ legata
fraudare, quanti res pe-
riculi sit, Christianorum nemo ig-
norare potest : cùm non nesciat,
Dei regnum furibus, & rapacibus,
non patere, fures autem esse con-
fiet, qui debita, quando commo-
dum est, non exsolvunt. Nec fu-
res modò sacrilegos censuerit^a Si-
racides, sed homicidas, qui legata
istiusmodi suffocent : nam *Panis*
egentium, vita pauperum est; qui defrau-
dat illum, homo sanguinis est, propterea
quòd stipem illis aut differt, aut e-
ripit, quâ tenuem vitam sustentare
poterant. ^b *Perpende ergo,* inquit
Petrus Damianus epistolâ quadam
ad quempiam similis criminis reû,
venerabilis frater, quantorum homicidio-

D 5

rum

a Eccli. c. 34.

b Apud Baron. an. 1055. 6

rum in die iudicii reus erit, qui modo tot
 viduis, tot orphanis, diversisq; pauperibus,
 unde vivere debeant subtrahat? Ad tri-
 bunal istud illius, qui pauperes singulariter
 diligit, qui se refici in paupere, se in paupere
 se perhibet esurire: ad tribunal, inquã, illius
 quã consciẽtiã veniet, qui alimenta pauperi-
 bus se subtraxisse recognoscit? Si damnatur
 ille, qui vel unũ hominẽ perẽmit ferro; quã
 sententiã dignus est, qui bona Ecclesie profligãdo,
 cõplures interficit famis & inopie gla-
 dio? Ut propterea credibile omnino
 fit, quod de Romarico Caroli
 Magni milite narrat • Vincentius
 Bellovacensis: legatum ab eo
 moribundo equum suum in pau-
 perum stipem, & sacrorum stipen-
 dia, cùm, qui legatum curandum
 susceperat, equi pretium abliguri-
 visset: hunc, tricesimo post die,
 ab illo apparente monitum de cri-
 mine, & criminis in posterum diem

penã,
 a Spec. Hist. l. 24. c. 8.

pœnâ, æternæ initio; postridie, dum visum sodalibus enarrat, abreptum in auras inter ferarum ululatus, cadaverque ipsius contritum quatruidi inde itinere in Pyrenæis inventum, duodecimo die.

VII.

*Superflua fructu
Ecclesiasticorum piis
usibus debentur.*

Audisti, à Damiano bonis pauperum adscribi *bona Ecclesia*: quia nimirum olim ante bonorum Ecclesiasticorum partitionem, eadem res Ecclesiasticis alendis & pauperibus sublevandis tribuebantur, ut vel ex celeberrimo ^a D. Urbani decreto compertum est: *Ipsa res fidelium, que Domino tribuuntur, non debent in alios usus, quàm ^b Ecclesiasticos & Christianos*

D 6

NOVUM

^a Brev. Rom. Maii 25.

^b Eadem sunt verba B. Prosperi l. 2. de VI. Cont. cap. 9. ubi agit de S. Paullino, Hilario Arel. &c. qui res Ecclesie non vendicaverunt in usus suos, ut proprias, sed, ut commendatas, pauperibus dividerunt.

uorum fratrum, vel indigentium converti: quia vota sunt fidelium, & pretia peccatorum, ac patrimonia pauperum. Hodie, post diuisa bona isthæc communia, natura tamen illorum, & infumendorum ratio, mutata non est; neque idcirco vota fidelium, pretia peccatorum, ac patrimonia pauperum, esse defierunt, quia in privatas portiones abiêre. ^a Itaque unanimis hodie Theologorum sententia crimine lethali obstringit Clericum, qui redundantem fructuum suorum portionem in profanos usus, aut ditandos amicos, impenderit: & carni ac sanguini dederit, quod misericordiæ dedisse aut religioni debuerat.

VIII.

Quamvis iuste perceptorem.

Neque is modò tam horrendo fulmine percellitur, qui pecuniam, beneficiorum nundinatione auaritione perceptam, pauperibus aut

^a Vide *Leg. de huc & iust. l. 2. c. 4. sub 6.*

aut pietati elargitus non fuerit in solidum, ut ^a Angelicus Doctor faciendum statuit, & res ipsa justitiaque loquitur: neque is tantum, qui plura beneficia citra justam legis gratiam possederit, ^b atque adeo fructus, supra sufficiens beneficium perceptos, numquam fecerit suos: neque is dumtaxat, qui officii sui negligens horarias preces ex debito non persolverit, & de altari vivens altari non servierit: sed ille quoque diligens, ac justus, beneficiorum quorumcumque possessor. Superflua enim Ecclesiasticorum fructuum, quin egestati aut pietati debeantur, dubitare censuit nefas eloquens ac veridicus Salvianus, cujus isthæc sunt disertissima: ^c *Pro qualitate necessitatum, atque causarum, sufficientia*
reti-

^a 1. 2 q. 100. a. 6. ^b Vide Conc. Trid. ses. 24. de ref. c. 17. & Theol. Item ses. 25. de ref. c. 1. ^c Lib. 3 ad Eccl.

retineantur, immoderata resecantur: & :
 siue sexus, siue aetas, siue infirmitas, ne-
 cessaria victui requirat, sufficientibus tan-
 tum debet esse contenta, ut quidquid neces-
 sarium excedit usum, religiosum absumat
 officium.^a Eadem Patrum omnium
 vox est; ea priscae totius & sanctae
 Ecclesiae consuetudo; ea funda-
 torum mens, saepe diserta, semper
 intelligenda; ea denique Theolo-
 giae totius, ut modo dicebamus,
 definita sententia: quidquid Ec-
 clesiasticis fructuum sacrorum su-
 perest, id omne vertendum in usus
 pauperum, aut pios. An autem
 istud iustitiae debitum sit, an cari-
 tati tantum: nonnihil quidem ad
 restituendi obligationem pertinet,
 at nihil ad gravis peccati, & aeter-
 nae damnationis, discrimen.

Existi-

^a Laiman l. 4. tract. 2. c. 4. n. 7. Omnes Do-
 ctiores fatentur. beneficiatos mortaliter
 peccare, &c.

IX.

*Etiam super-
flua gratuita,
ex Beneficio-
rū & quasi-be-
neficiorū colla-
tione, mercedis,*

Existimârim, non
absimile esse debere
impendium pecuniarię
gratitudinis; quę uti-
que mera ac genuina
gratitudo sit, & collatori, patrono,
institutori, resignatori, ob præsti-
tum beneficium donetur, atque
adeo ex Ecclesię bonis proficisca-
tur. Cùm enim ista pecunia, aut
res quęvis pretio æstimabilis mer-
cedis gratuitę nomine donata, sint
beneficiorum Ecclesiasticorū ve-
lut instituti fructus: æquum om-
nino esse videatur, ut eandem for-
tem subeant ac fructus cæteri, &
quidquid inde necessarię sustenta-
tioni superest, transeat ad paupe-
res, aut religioni dicetur. Eius
ego quidem sententię dicendo fui,
& scribendo sum: optarimque, ut
Theologi omnes auctores acce-
dant; ne, de mercedis gratuitę
usu

usu nimis laxè differendo, laxissimam mercimoniis simoniacis portam aperiant. Idipsum optarim de quasi-beneficiis, id est præstimoniiis, burfis, beguinagiis, piisve aliis redditibus, quocumque demū vulgari nomine censeantur. ^a Ea quidem, propterea quòd beneficia non sunt, vendere quanti plurimi, simoniacum non est: fædum tamen, & erubescendum, atque à fundatorum voluntate prorsus alienum, cordatus nemo negaverit. Quare, si quid exinde collatori mercedis prorsus gratuita venerit, neque ipse aut sui indigeant: illud, quomodò tum nuper, tum olim, generosa & Christiana pectora fecêre, iisdem usibus assignet, quibus Ecclesiasticorum fructuum superflua.

Quid

^a Olim data pauperibus civitatis opificibus: nuper necessariis civitatis opificiis.

X.

*Ecquam Ec-
clesiastico su-
persua.*

Quid verò Ecclesia-
sticis superesse censend-
um fit: id non ab opi-
nione vanitatis, ab ambitionis ju-
dicio, à morum sæcularium sen-
tentia, sed à prudenti & Evangeli-
ca statûs æstimatione petendum
est, ut mox disces capite proximè
sequenti. ^a Audi interim istud
Bernardi ad Eugenium Pont.

*Quis mihi det, antequam moriar, vi-
dere Ecclesiam Dei, sicut in diebus an-
tiquis, quando Apostoli laxabant retia
in capturam, non in capturam auri &
argenti, sed in capturam animarum?*

XI.

*Bonorum pu-
blicorum su-
persua egeno-
rum necessitati
addicta.*

Quis etiam det mihi
videre respublicas, sicut
erāt in diebus antiquis?
Quādo magistratus se-
fe

¶ Vide apud Barb. l. 3. Iu. Eccl. c. 17. num. 20.
quosdam de necessariis statui Ecclesiastico,
spectatis conditionibus, nimis laxè differen-
tes.

se populi patres esse, pauperum
 in primis, meminerant; munusque
 id suum existimabant præcipuum,
 quod Salomoni parens optabat:
^a *salvos facere filios pauperum, & ex usuris
 redimere animas eorum.* ^b Quando
 Nehemias Judaici populi dux, &
 sui, commodabant plurimis pecu-
 niam & frumentum, æs alienum
 sibi debitum concedebant, anno-
 nas quæ ducibus debebantur non
 comedebant annos totos duode-
 cim, etsi duces qui præcesserant
 gravassent populum in pane, & vi-
 no, & pecunia. ^c Quando Athe-
 nis, apud Ethnicos ipsos, senatu
 quingentorum approbante, de pu-
 blico ærario, senibus, orphanis,
 ægris, diurna stipendia sustentan-
 dæ vitæ præbebantur: ^d Romæ
 in Æsculapii æde ægris assignata
 sedes

^a Esd. c. 5 ^b Suidas, verbo *ἀδύνατος*.
^c Suet. in Claudio.

sedes erat: gerontocomia, seu gerusia, ubi tenuis fortunæ homines, parando sibi ob devexam ætatem victui impares, foverentur, publicis sumptibus civitates curabant.

^a Ut Betschedam, seu Misericordiæ domum, amplis quinque porticibus apud Hierosolymitas Judæos distinctam, non memorem.

Quos deinde Christiana multarum urbium caritas secuta est: ubi ære publico ædes instructæ sunt, educandis pupillis egentibus, recipiendis mancis, alendis effætis, recreandis infirmis: obmurmuranti-
tibus frustra nonnullis, foveri eâ benignitate pigritiam mendicorum, inanibus impensis exhauriri rempublicam, ^b & ut quid perditio
hæc?

Sed

^a Ioan. 5. ^b Mat. 26.

XII.

*Male in usus
inutiles, nedum
iniquos, negle-
ctis pauperi-
bus, vertun-
tur.*

Sed id querimonia-
rum genus longè sapiē-
tiùs, & utiliùs, ut ait in-
signis ^a de Dominicana
familia Theologus, ad-
versùs peculatores verteretur, qui
conviviis infrunitis, stipendiis de-
bito majoribus, mercedibus im-
meritis, pravisque aliis artibus, æ-
raria, fiscos, bona communia ex-
hauriunt, & ad privatas utilitates
divertunt. Quod crimen hodie,
apud Orientalium Infidelium mo-
ratissimos Chinas, duplicati furti
poenâ plectitur: olim apud Ro-
manos, ^b *aque & ignis interdictionem,*
postmodùm *deportationem* contine-
bat: deinde Augustorum Arcadii,
Honorii, ac Theodosii decreto, *ca-
pitali animadversioni* ^c subditum est.
Etsi capitale poenam Leo Impe-
rator

^a Soto opusc. de eleëm. seu de causa pauperum.

^b Ulp. l. 3. ad leg. Jul. pecul. ^c C. de crim.
pecul. Nov. 105.

rator duplici mulctâ, & dignitatis
 abdicatione mutavit, non satis uti-
 que sapienter: cùm privata furta
 morte plectantur, peculatus au-
 tem furtum publicum sit. In quo
 Legislator a olim statuebat sacrile-
 gii crimen, propterea quòd bona
 publica sacri quidpiam habere vi-
 derentur: bonum enim quò com-
 munius, eò divinius est; & erga
 patriam eodem, quo erga Deum,
 utimur nomine pietatis. Sed no-
 bis, qui sacrilegium ad suos limites
 arctamus, & in propria significa-
 tione restringimus; sufficit hoc,
 quod nunc agimus, de peculatu di-
 cere: quicumque illum admittunt,
 non rei tantùm publicæ facere in-
 juriam, sed rei etiam communi
 pauperum. Cùm enim pauperes
 magna sint, imò maxima pars civi-
 tatum, quod de istarum bonis, ul-
 tra

a l. Julia, de crim. pecul. suprâ.

tra necessaria & utilia, superest, pauperibus deberi censemus: & æquè fermè in egenorum dispendium peccare credimus ærarii publici injustos dispensatores, atque in hospitalium domorum jacturam impingere iniquos curatores, aut pupillorum egentium damnatores injustos offendere.

XIII.

Rerum inventarum, seu a despotarum bonorum, quid pauperibus rogandum.

A despota bona varia sunt, primùm, quæ furto, rapinave, quis abstulit ignoto domino, quæ invenire jam amplius non possit, ut sua ipsi restituantur: deinde, quæ quis non abstulit domino, sed ab eo deperdita reperit: ad extremum, quæ nullius umquã domini fuerunt, ut gemmæ, aut margaritæ, in vacuum ac desertum litus ejectæ. ^a Hæc inquit, D. Thomas, occupanti conceduntur: eadem-

^a 2. 2. q. 66. n. 5. ad 2.

eademque, nisi communes municipalesve leges obstiterint, ratio erit thesaurorum olim defossorum, quam ob rationem thesauri in agro absconditi inventor^a Evangelicus agrum emit, ut jure thesaurum possideat. Ista verò, quæ nuper domino periêre, si pro derelictis habentur, inventor sibi retinere potest: si derelicta non sunt citra furti noxam retinere non potest; nam si quid invenisti, & non reddidisti, b rapuisti. At, quæ furto sublata, dominis restitui nequeunt, in pauperum aut pios usus eroganda sunt. Ita modò universa Theologorum schola definit, traducto ad furta quælibet exemplo pœnæ, furtivis ex usura lucris per Ecclesiasticas leges constitutæ. c Et verò, quomodò alibi diximus, æquitati

CONFEN-

a Mat. 13. b Aug. serm. 10. de ver. Apost.

c lib. 2. Mach. Exc. 2. ad e. 8. sec. 1. num. 11.

consentaneum est, & coëreendæ alienorum cupiditati perutile, ut injusta rei detentio jus possidendi non pariat. Imò mihi quidem videbatur cum rectâ ratione convenientissimum esse: ut, si locuples ille sit, qui duorum aliorum generum res adspotas habeat, eas sibi non retineat; sed egentibus vel totas, vel partim saltem largiatur. Nam nemini meliùs dabitur, quod paullo antè commune ac domini nullius fuit, quàm qui nihil aut perparum proprium habet: nec rerum omnium auctor censendus est, inveniendi fælicitatem velle opulentis ita utilem esse, ut egenis non profit. Hoc tamen licèt recto admodum congruum, consilii potiùs erit, quàm præcepti.

De

XIV.

De suis cuique
privatis bonis,
non de alienis,
facienda eleē-
mosyna.

De privatis denique
bonis suis cuique faciē-
da eleēmosyna. ^a *Hono-
ra Dominum de tua substan-
tia, &c. Ex substantia tua*

*fac eleēmosynam, &c. de tua utique,
non de alienâ. ^b Nam immolantis
ex iniquo oblato est maculata: & dona
iniquorum non probat Altissimus: & qui
offert sacrificium ex substantia pauperis,
quasi qui victimat filium in conspectu pa-
tris. Nec dicas, quod quidam per-
peram dixere apud Augustinum,
commendari contra in Evangelio,
ut fiant amici ^c de mammona iniqui-
tatis: neque enim ibi Christus vult
stipem erogari de injustè partis,
quæ veris dominis restituenda
sunt; sed de opibus justè quidem
possessis, olim tamen forsan ab ini-
quo possessore manantibus, aut*

E spei

^a Prov. 3. Tob. 4. ^b Eccl. 34. ^c Serm. 35. de
ver. Dom.

spei noxiæ famulaturis, aut illecebrosis ad vitia, aut iniquè id est inæqualiter divisis, quomodò explicat D. Thomas, ^a & apud illum Basilius, Augustinus, Ambrosius. Apud eundem D. Thomam vide quantum, & qua lege ac modo, subditis liceat de alieno stipem erogare: quid Junipero juris fuerit in toga egenis largienda, superiore inconficio: ^b quid Abigaili in Davide alendo, quamvis marito invito: quid Josaphatho, & filio aut seruo trapezitæ, in vita S. Joannis Eleëmofynarii, in largiendis eleëmofynis ultra præscriptum a patre: quid Polycarpo in effundenda pauperibus penu universâ Callistûs dominæ absentis. Constat, nîl subditis licere in superiorum bona, quovis caritatis obtentu, citra eorum voluntatem; aut

altio-

^a 2. q. 32. v. 7. & 8. ^b 1. Reg. 25.

altioris legis, vel excellentioris Domini, ac Patris, manifestum jussum, & indubitatum impulsu. Sed isthæc figillatim persequi hujus loci non est; ^a à Theologis passim tractata, & a nobis etiam alibi pro instituto nostro.

XV.

*Sua cuique ra-
men aliena
sunt; & cum
maximè sua
sunt, aliis e-
gentibus dando.*

Quid verò si modò dixerimus, non tantum de alieno licere eleëmofynam: sed oportere, imò aliter nullam fieri posse? Age enim, quænam ea res est, quam eleëmofynæ impendis? Mea, inquis, non enim is sum, qui furtiva donem. An tua, quam modò non habuisti; quàm mox cariturus es? ^b *Non est tuum, fortuna quod facit tuum*: ita te sentire docet Christianè Lucilius, poëticè philosophans, apud Senecam: ut Stilpontem Megaris spoliatis, Biã-

E 2

tem

^a lib. 2. Mach. c. 3. Exc. 2. sect. 1. ^b Epist. 3.

tem Priene exustâ fileam ; hunc dicentem omnia se sua portare ; illum nîl se suorum amifisse. Sed magistrum Christum audire fatius est : *Si in iniquo mammona fideles non fuistis, quod vestrum est, quis dabit vobis ?* Ecquodnam istud alienum est, in quo administrando fidelitatem Christus exposcit ? Mammona utique, opes, bona fortunæ : quæ quisquis caritati non dederit, sua deinceps ac vera bona non merebitur accipere, id est caritatem ipsam, & beatæ simul æternitatis pignus, in Lapide misericordiæ philosophico, & Auro immortalitatis potabili. Tuum te largiri putas, cum stipem donas ? Tuum non est, quod eo fine accepisti à Deo, cujus velut dumtaxat depositarius es : imò tuum est, non quando das, sed cum dedisti. *Fælicissimâ jacturâ recuperas*

peras æternum, quod ad momentum projicis. Sapis cum Rege illo annali, apud Damascenum in historia Josaphathi, si præmittis exilio tuo necessaria. Dicit tibi eleemosyna tua, quod Apostolis Christus: *a Modicum, & jam non videbitis me & iterum modicum, & videbitis me: quia vado ad Patrem, parare vobis locum.*

CAPUT V.

Quantum eleemosynæ dandum?

I.
Patres olim
censuere, su-
perstua bono-
rum, etiam sa-
cularium, de-
beri pauperi-
bus.

DUO hinc quæren-
da sunt: primùm,
quanta ex præcepto dā-
da sit eleemosyna: alte-
rum, quanta suadenda
ex consilio. Ex præ-

E 3

cepto

a Joan. 16.